

GL Algemene Beschouwingen 2013

Meneer de Voorzitter,

Op de toegangsdeur van het Walgrabentheater in de Zuidduitse stad Freiburg staat de volgende spreuk:

“Wenn der Wind des Wandels weht, bauen die Einen Schutzmauern und die Anderen Windmühlen”

Ja, de winden der verandering waaien en worden steeds sterker. Wat doen we: ons verschuilen achter hoog opgetrokken muren en alles laten zoals het was of windmolens bouwen en deze winden ten volle benutten?

Wat GroenLinks betreft het laatste. Op dit moment kijken we vooruit naar de komende jaren maar we kijken ook terug naar de afgelopen jaren. De vette jaren zijn voorbij. Deze tijd vraagt om scherpe keuzes en het benutten van kracht die al aanwezig is.

Wij zijn voor keuzes die de essentie van een sociale samenleving versterken.

Veel Voorschotenaren zetten zich in voor een ander of het algemeen belang. Er is beslist geen sprake van een egoïstische samenleving die we zo snel mogelijk moeten verlaten. Volgens het NCDO-rapport Nederlanders en de wereld (oktober 2013) doet 40% van alle Nederlanders vrijwilligerswerk. 80% van alle zorg wordt thuis gegeven. GroenLinks kiest ervoor om deze kracht te versterken en niet te verzwakken door overbelasting. Vanwege de bezuinigingen wordt steeds meer een beroep gedaan op vrijwilligers. Wij vragen ons af hoeveel meer vrijwilligerswerk Voorschoten te bieden heeft. Ergens is daar ook een grens aan.

Als de gemeente Voorschoten meer een beroep moet doen op vrijwilligers, moet zij deze ook faciliteren, zorgen dat zij goed worden begeleid. En vrijwilligers die bijvoorbeeld een buurthuis runnen, moeten misschien ook worden ondersteund. Om deze redenen dienen wij **twee moties** in. Bovendien moeten al die mensen die zich inzetten voor de gemeenschap ook serieus worden genomen. Bij burgerparticipatie gaat het ook om burgers die gehoord en gekend worden in besluitvormingsprocessen. GroenLinks is ook voor het versterken van dit aspect van burgerparticipatie. Het college wil twee grote onderwerpen per jaar op de raadsagenda zetten, maar hoe participeren burgers dan? Wat is er toch gebeurd met de burgerparticipatieboom waar we in de vorige periode zolang over hebben gesproken? Ook pleiten wij ervoor meer in gesprek te gaan met burgers. Is bijvoorbeeld al het beloofde overleg geweest met de winkeliers aan de winkelstrip Adegeest over de toekomst van hun bedrijven?

De winden der verandering verfrissen de samenleving. Zo ook de wind die duurzaamheid, meer aandacht voor milieu en natuur brengt. Zij brengen nieuwe vormen en gedachten, nieuwe initiatieven met zich mee, die komende generaties toerusten voor de toekomst. Daarom draagt GroenLinks de natuur en milieueducatie een warm hart toe. We hebben gevraagd naar de

stand van zaken hiervan. Naast verfrissend zijn deze winden ook hard nodig, nu blijkt dat de klimaatverandering fors doorzet en voor een belangrijk deel van menselijke makelij is. In de vorige raadsperiode is door de gemeenteraad een ambitieuze stap gezet naar een samenleving die zich richt op meer evenwicht in de relatie met de leefomgeving, die CO2-neutraal is. Er is zelfs geld voor gereserveerd: de reserve duurzaamheid. Hiermee zouden burgers bijvoorbeeld handvatten krijgen voor energiebesparing, wat weer geld bespaart. In deze raadsperiode is door een deel van de toenmalige voorstanders vergeten waarom deze inzet nodig was en is, zijn de eerder gemaakte afspraken door en met de raad keer op keer niet nagekomen en is het ambitieniveau gedaald naar 'zeer realistisch', wat hier een ander woord is voor ambitieeloos en passief, en dus helemaal niet realistisch is. Zo heeft de gemeente in 2012 geen CO2-reductie bewerkstelligd. GroenLinks vindt dit onverantwoord met het oog op de toekomst van de kinderen en volgende generaties. Vorig jaar is bij wijze van bezuiniging 4 ton gehaald uit de reserve duurzaamheid, nu zit er nog €297.000,- in. Maar daar gebeurt zo weinig mee dat het college niet eens een toetsingscommissie heeft ingesteld voor initiatieven. De frisse wind van de omschakeling naar een duurzame samenleving is in Voorschoten een zwak, nauwelijks voelbaar briesje geworden. Het kietelt niet eens meer. GroenLinks wil deze weer nieuw leven inblazen. Wij dienen daarom een **motie** in waarin wij het college oproepen een plan te maken voor de besteding van de resterende gelden, voor deze vervallen omdat er toch niets mee gebeurt.

Maar de winden kunnen draaien. Jarenlang hebben wij ons ingezet voor het beëindigen van het gebruik van chemische middelen in de onkruidbestrijding. Tot onze vreugde heeft het college in april dit jaar het bijenconvenant ondertekend. Daarin belooft zij bijvriendelijk groenbeheer. Binnen 5 jaar zou Voorschoten stoppen met chemische onkruidbestrijdingsmiddelen. De landelijke ontwikkelingen halen ons echter in, nu steeds meer bekend wordt hoe slecht deze middelen zijn voor het welzijn van mens en dier en de kwaliteit van ons grondwater. Daarom dienen wij een **motie** in om per 1 januari 2014 te stoppen met deze middelen.

Een storm steekt op, een storm van protest tegen de plannen voor de RijnlandRoute vanwege de desastreuze gevolgen ervan voor onze leefomgeving. Ja, Voorschoten is een verdiepte bak door het dorp bespaard gebleven, maar betaalt 9 miljoen voor de boortunnel, in totaal ruim 13 miljoen euro voor de weg zelf. GroenLinks vindt dit een onverantwoord gat in onze begroting. Het vinden van een oplossing hiervoor is doorgeschoven naar toekomstige colleges en raden. Wat ons betreft was Voorschoten nooit het pad naar deze weg opgegaan. Met het oog op het belang van de eigen bewoners in de buurt van de tunnelmonden heeft het college gezegd erop toe te zien dat de provincie de procedures goed volgt. Volgens GroenLinks kan het college meer doen voor haar inwoners. Daarom dienen wij een **motie** in waarin wij het college oproepen in overleg met de omwonenden aan de provincie minimum eisen ten aanzien van luchtkwaliteit kenbaar te maken. Ook dienen wij een **motie** in waarin wij college en raad oproepen de belofte

gestand te doen op te blijven komen voor de polder door middel van een zienswijze en in overleg met betrokkenen.

Maar ook hier lijkt de wind te draaien gezien de opgelopen vertraging en nieuwe inzichten van de minister over het nut van nieuw asfalt.

De overheid, dat zijn wij. Helaas is ook hier een gure wind opgestoken: dit een tijd van grote onzekerheid, van wantrouwen en angst te verliezen. Een zichtbare, transparante en toegankelijke overheid is daarom van groot belang. GroenLinks zet zich in voor een bestuur dichtbij de burger, voor een overheid en gemeente die te zien en te bevragen zijn en die ook zelf zien en vragen. Daarom betreurt GroenLinks het zeer dat er nog steeds geen loket is in Voorschoten voor mensen die zaken te doen hebben met Werk en Inkomen. Ook blijkt het moeilijk te zijn om de belangen van en informatie voor Voorschotenaren onder de aandacht van het gemeentebestuur en de sociale dienst te brengen. GroenLinks roept het college op heel snel te zorgen voor een flitsbalie in Voorschoten, iets waar wij al jaren voor pleiten. Ook pleit GroenLinks ervoor dat bij keuzes voor samenwerking, in het sociale domein en daarbuiten, de inhoud gaat voor de vorm, dat gekozen wordt met vooral het oog op het belang van de Voorschotenaren.

Vanuit een andere hoek is een snijdende wind opgestoken ten aanzien van onze voorzieningen. Al eerder hebben wij onze afkeuring uitgesproken over de bezuinigingen op bieb en zwembad. Ze staan nog steeds in de begroting. Maar het kan en mag toch niet gebeuren dat bibliotheek en zwembad in Voorschoten niet meer toegankelijk zijn voor alle Voorschotenaren en aanzienlijk verschrompen in hun aanbod? Alle inzet is nu nodig om deze belangrijke voorzieningen, die mensen samenbrengen en hen toerusten voor actief burgerschap en gezond leven, te sparen. Daarom ondertekenen wij mede het **amendement** van het CDA om deze bezuiniging op de bieb af te wenden. Hetzelfde geldt voor het zwembad. Ook hiertoe steunen wij een **amendement**.

Er is stilte voor de storm aangaande een onderwerp waarover burgers zich niet uit hebben kunnen spreken, niet via verkiezingen en niet via een referendum: de zelfstandigheid van Voorschoten. Toch is in deze raadsperiode een grote stap gezet naar fusie door het aangaan van een ambtelijke fusie met Wassenaar. De manier waarop dit is gegaan keuren wij af: zonder de burgers erbij te betrekken, te snel en onvoldoende onderbouwd. En ja, nu is in deze begroting uitgesproken hoeveel een bestuurlijke fusie met Wassenaar op zou leveren, zonder nadere onderbouwing. Voldoet de ambtelijke fusie soms niet? Pas over anderhalf jaar kunnen we weten wat de ambtelijke fusie heeft opgeleverd.

Maar het door de raad gevraagde onderzoek naar de besparingen die mogelijk zijn op de bestuurlijke structuur is er ook nog niet. GroenLinks stelt daarom voor dat pas dan, na onderzoek en inspraak van burgers, de termen bestuurlijke fusie en herindeling weer in de stukken van college en raad mogen voorkomen.

Tenslotte: Voorschoten heeft op te grote voet geleefd. Zelfs toen al bekend was dat er veel bezuinigd zou moeten worden, heeft een raadsmeerderheid groen licht gegeven voor een subsidie van 3,4 miljoen euro voor de bebouwing van het Deltaplein. GroenLinks vindt dat de miljoenen voor Deltaplein en boortunnel een onverantwoorde uitgave zijn in deze tijd. Daarbij delen we de zorgen van diverse instanties over de afname van onze reserves, het eigen vermogen, het niet structureel sluiten van de begroting enzovoorts. Ja, de tijden zijn niet makkelijk, zeker, ieder college had keuzes moeten maken maar de keuzes die deze coalitie van ONS en VVD heeft gemaakt zijn vaak niet die van GroenLinks. Wij hadden meer ingezet op sociaal en groen dan op asfalt en stenen. Juist nu. Kortom: laat Voorschoten de molens zetten naar de wind van de verandering.